

تحقیقی

اثر اتانول بر ساختار هیستولوژیک کلیه در موش‌های آزمایشگاهی

دکتر مختار جعفرپور^۱، دکتر حسن مفیدپور^۱، دکتر علیرضا ابراهیم زاده^{۲*}

۱- دانشیار گروه علوم تشریحی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد. ۲- استادیار گروه علوم پایه دانشکده علوم پزشکی گناباد.

چکیده

زمینه و هدف: آثار مخرب بافتی در پی مصرف اتانول در تعدادی از اعضای بدن به اثبات رسیده است. این در حالی است که در کلیه چنین آثاری کمتر به طور کلاسیک مورد تحقیق قرار گرفته است. این مطالعه به منظور بررسی اثرات اتانول بر ساختار هیستولوژیک بافت کلیه در موش انجام شد.

روش بررسی: در این مطالعه تجربی تعداد ۴۰ سر موش نژاد *Balb/c* از هر دو جنس نر و ماده با تعداد مساوی و با وزن تقریبی ۳۵-۳۰ گرم، به طور تصادفی به دو گروه مساوی آزمایش و کنترل طی سال ۱۳۸۴ در دانشکده پزشکی مشهد تقسیم گردیدند. به طوری که در هر کدام از گروه‌های تجربی و کنترل نیمی از موش‌ها نر و نیمی دیگر ماده بودند. گروه تجربی روزانه به میزان یک میلی‌گرم اتانول به ازای یک گرم وزن بدن، به صورت تزریق داخل صفاقی دریافت نمودند و گروه کنترل نیز به همین میزان و روش سرم فیزیولوژی دریافت کردند. نیمی از موش‌های گروه تجربی بعد از یک‌ماه مصرف روزانه اتانول و نیمه دیگر بعد از دوماه مصرف روزانه اتانول، تحت بیهوشی قرار گرفته و کلیه‌های آنها خارج شد. بعد از شستشو با نرمال سالین، به مدت ۴۸ ساعت در فرمالین فیکس شدند. بقیه مراحل آماده‌سازی بافت‌ها به روش معمول در آزمایشگاه بافت‌شناسی انجام شد و با هماتوکسیلین و ائوزین رنگ‌آمیزی شدند. سپس نمونه‌ها با میکروسکوپ نوری مورد بررسی قرار گرفتند و از نمونه‌های موردنظر تصویر تهیه گردید.

یافته‌ها: در بافت بینابینی قشر کلیه موش‌های نر و ماده گروه تجربی که یک ماه اتانول دریافت کرده بودند، خونریزی و اینفیلترای آماسی محدود مشاهده شد. در گروه تجربی که موش‌ها دوماه اتانول دریافت کرده بودند، اینفیلتراسیون بسیار متراکم سلول‌های آماسی لنفوپلاسموسیتی به ویژه در بخش عمقی مدولا و اطراف عروق خونی با گسترش به ناحیه کاليس‌ها و لگنچه دیده شد.

نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد که اتانول اثرات تخریبی پیشرونده بر قشر و مغز کلیه دارد. به طوری که هر قدر زمان تزریق بیشتر باشد، میزان تغییرات ساختار هیستولوژیک بیشتر خواهد بود.

کلیدواژه‌ها: اتانول، کلیه، تغییرات ساختار هیستولوژیک، بافت‌شناسی

* نویسنده مسئول: دکتر علیرضا ابراهیم زاده، پست الکترونیکی: ebrahimzadeh43@yahoo.com

نشانی: گناباد، حاشیه جاده ستو، دانشکده علوم پزشکی گناباد، گروه علوم پایه، تلفن و نمابر: ۰۵۳۵-۷۲۲۷۱۱۴

وصول مقاله: ۸۵/۳/۲۳، اصلاح نهایی: ۸۶/۱/۱۹، پذیرش مقاله: ۸۶/۲/۲۳